

Микитюк А. В.,
студентка IV курсу факультету
мистецтв ВП «Миколаївська філія
Київського національного університету
культури і мистецтв»; викладач музично-
теоретичних дисциплін Каланчацької
школи естетичного виховання;
Науковий керівник: Піхтар О. А.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
декан факультету мистецтв ВП
«Миколаївська філія Київського
національного університету культури і
мистецтв», м. Миколаїв

МЕТОДИКА РОБОТИ З ФОЛЬКЛОРНИМ АНСАМБЛЕМ

Дитячий фольклорний колектив – це мистецтво, що поєднує в собі пісню, танець, хоровод, народну гру, інструментальну музику, пантоміму, декламацію. Його основним завданням є розвиток творчості, музичних здібностей, освітнього рівня дітей. Безперечним є те, що «...на сьогодні набувають популярності дитячі фольклорні ансамблі, дівочі, парубочі. Актуалізація їхньої діяльності викликана необхідністю виховання молоді різних вікових категорій у контексті українських духовних і моральних цінностей, традиційного культурного світогляду» [8, с. 14].

Основною метою роботи з фольклорним колективом є формування творчої компетенції, забезпечення розвитку виконавської майстерності, вирішення творчих завдань, формування музичних, ритмічних, вокальних та акторських здібностей, музично-естетичного смаку, розуміння і сприйняття високохудожніх творів хорової музики; потреби особистості у творчій самореалізації.

У процесі роботи над формуванням особистості дитини засобами фольклорного мистецтва можна розв'язати цілу низку важливих на даний час завдань, таких як:

- органічне залучення вихованців до світу музичного мистецтва, розвиток мотивації музично-естетичної та творчої діяльності;
- формування музичного (інтонаційного, образного, творчого) мислення дітей, розвиток особистісно-ціннісного ставлення до музичного мистецтва;
- формування художньої компетентності у різних видах музично-творчої діяльності, оволодіння знаннями, уміннями та навичками у галузі музичного мистецтва;
- розвиток емоційно-почуттєвої сфери особистості, загально-навчальних, музично-творчих здібностей через участь в у сприйнятті, розумінні та виконанні музики;

- створення умов для художньо-творчої самореалізації дітей;
- формування гуманістичних ціннісних орієнтацій елементами літературного, живописного, хореографічного та інших видів мистецтв.

Одним з найважливіших завдань музичного виховання в фольклорному колективі є навчити дітей правильному співу. Головною умовою формування співацьких навичок є розвиток основних музичних здібностей: відчуття ладу, ритму, музично-слухових уявлень тощо.

На заняттях вокального гуртка потрібно застосовувати основні методи та прийоми навчання співу:

1. Метод показу – дозволяє навчати дітей природним шляхом, застосовуючи власний приклад. Показуємо чітко й точно якість звуку, необхідні штрихи, коли слід брати дихання, логіку розвитку музичної фрази.

2. Репродуктивний метод – полягає у відтворенні вихованцями співацького звуку й повторенні способів роботи голосового апарату відповідно до пояснення й показу керівником гуртка. Цей метод застосовуємо на початкових етапах роботи над піснею.

3. Евристичний метод навчання співу доцільно використовувати, коли діти мають сформовані вокально-хорові навички та можуть вдаватися до пошуку звучання, яке відповідає емоційно-образному змісту пісні.

4. Фонетичний метод - найбільш поширений у вокальній педагогіці, суть його полягає в акцентуванні на мовному досвіді дітей, мовних стереотипах.

У процесі роботи над формуванням правильного співу потрібно формувати у дітей стійкий інтерес до співу, навчити виразному співу, розвивати слух і голос вихованців, розвивати музичні здібності, берегти і зміцнювати психічне здоров'я дітей, вдосконалювати духовно-моральне виховання.

Одним з основних етапів роботи на занятті гуртка є робота над розвитком вокально-хорових навичок, тому велику увагу звертаємо на:

- спів природним звуком без напруги;
- чисте інтонування;
- вміння чути і оцінювати правильний і неправильний спів;
- спів в супроводі і без;
- відчуття і дотримання у пісні метро-ритму;
- емоційне виконання відповідних віку і вокальним можливостям пісень у вокальній групі та індивідуально;
- участь дитини у творчому створенні образу пісні.

Беручи до уваги все вищезазначене, керівник дитячого фольклорного колективу має заохочувати дітей, підкреслювати їх сильні сторони і не приділяти занадто багато уваги недолікам, – діти мають хотіти відвідувати фольклорний колектив, бути його частиною. Тому заняття з вокалу/постановки голосу і репетиційно-концертна діяльність ансамблю мають стати складовими так званої «зони психологічного комфорту» для дітей – учасників колективу. Навчання у фольклорному колективі обов'язково має бути пов'язаним із

сценічними виступами, колективна робота поєднуватися із індивідуальною (робота над розвитком індивідуальних здібностей і над недоліками); діти мають привчитися слухати себе (так корегується вокальний слух) і самостійно працювати (декламація слів пісні, промовляння скоромовок на примарних тонах, контролювання правильного відкриття рота і т. ін.).

Музика, зокрема пісня, є національним надбанням кожного народу, у якому сконцентровані його історія, мова, предковична мудрість, філософія пращурів та духовна краса. Окрім цього, спів – це універсальний засіб розвитку усіх духовних та фізичних можливостей людини. Беручи до уваги те, що дитина, яка відвідує гурток, окрім звичайних занять займається ще й активною мистецькою діяльністю — постійно виступає у складі колективу перед широкою аудиторією, беручи участь у різноманітних концертах, фестивалях і конкурсах — вона матиме гарне, надійне майбутнє, започатковане на кращих традиціях культури і мистецтва. Такій дитині будуть чужі егоїзм, байдужість, зневага до внутрішнього світу і переживань інших людей. Тим вагомішою у справі навчання і виховання дітей стає роль керівника гуртка, який обов'язково має врахувати вікові та індивідуальні особливості кожного вихованця, щоб найбільш повно розкрити, а потім і реалізувати його таланти та здібності.

Список використаних джерел:

1. Бенч-Шокало О.Г. Автентичний гуртовий спів. Фольклорно-репродуктивний гуртовий спів / Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: Навч. посіб. – К., 2002. – С. 91-95, 214-230.
2. Грица С.Й. Відродження народнопісенних джерел / Грица Софія. Трансмсія фольклорної традиції: Етномузикологічні розвідки. – Київ-Тернопіль, 2002. – С. 198-205.
3. Калашник М.П. Уроки елементарної теорії музики: Навчальний посібник. – Харків: «Фактор», 2004.
4. Келдиш Г.В. Музичний енциклопедичний словник. – М.: «Советская энциклопедия», 1991.
5. Лисецький С.И. Українська музична література для VI класу ДМШ. – К. «Музична Україна», 1980.
6. Міхеєва Л.В. Музичний словник у розповідях. – М.: «Советский композитор», 1988.
7. Новійчук В.І. Народно-професіональні зв'язки та тенденції розвитку фольклорних форм творчості / Українська художня культура: Навч. посібник / За ред. І.Ф. Ляшенка. – К., 1996. – С. 314-331.
8. Павленко І.Я. Вокальні ансамблі сучасного побутування (жанрові особливості) / Павленко І.Я. Хрестоматія з українського народнопісенного виконавства (з методичними поясненнями і коментарями): навч. посібник / І.Я. Павленко. – К: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2013. –С. 14–18.

9. Український дитячий фольклор. – К.: Академія наук Української РСР, 1962.

10. Юцевіч Ю.Є. Словник музичних термінів. – К.: «Музична Україна», 1977.

Мирошник К.М.,

студентка I курсу факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»;
Науковий керівник: Шуляк С.О., кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету менеджменту і бізнесу ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м. Миколаїв

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНЦІ ІНФОРМАЦІЙНОГО КОНСУЛЬТАНТА

Проблема співвідношення рівня професійної підготовки та особистісних якостей фахівців, що працюють у сфері консультаційної діяльності, досить складна і неоднозначна. У даний час робота консультантів розрізняється за методиками, що використовуються ними на практиці, за манерою спілкування із замовниками, за підходами до вирішення проблем і т.д. Саме тому обговорення проблеми співвідношення професійних навичок і особистісних якостей консультанта, викликає безліч різних, часом суперечливих і взаємовиключних підходів та думок [1].

Перша істотна спроба сформулювати повний перелік знань та особистісних характеристик, відповідних професії консультанта в області управління була зроблена в 1957 р. Американською асоціацією консультантів (АКМЕ). Узагальнений перелік вимог до консультанта був розроблений М. Кубром (Міжнародна організація праці):

- *інтелектуальні здібності*: здатність спостерігати, підсумовувати, відбирати та оцінювати факти; здорові судження; здатність до синтезу та узагальнення; творчу уяву, оригінальне мислення;

- *здатність розуміти людей і працювати з ними*: повага до думок інших людей, терпимість; легкість у встановленні і підтримці контактів; здатність передбачати й оцінювати людські реакції; вміння вести письмове та усне спілкування; здатність переконати і створити мотиви для дій;

- *інтелектуальна і емоційна зрілість*: стабільність в поведінці і діях; здатність протистояти тиску ззовні і справлятися з невпевненістю; самоконтроль у всіх ситуаціях; гнучкість і адаптивність до мінливих умов;